

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

การศึกษาเรื่อง “หนังสือพิมพ์รายวันกับการเสนอเนื้อหาทางการเมือง : ศึกษาเฉพาะกรณีการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2533” ใช้การวิเคราะห์เนื้อหาของหนังสือพิมพ์รายวัน 7 ชื่อฉบับ โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มคือ

หนังสือพิมพ์ซึ่งเกี่ยวข้องกับกลุ่มการเมืองอย่างเด่นชัด

ได้แก่ สยามรัฐ บ้านเมือง และเดลินิวส์

หนังสือพิมพ์ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับกลุ่มการเมืองอย่างเด่นชัด

ได้แก่ ไทยรัฐ เดลินิวส์ มติชน และแนวหน้า

ซึ่งเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับผู้สมัคร 5 คนคือ

พล.ต.จำลอง ศรีเมือง ผู้สมัครสังกัดพรรคพลังธรรม

นายเดโช สวานานนท์ ผู้สมัครสังกัดพรรคประชากรไทย

นายประวิทย์ รุจิรวงศ์ ผู้สมัครสังกัดพรรคประชาธิปัตย์

นายนิยม ปุราคำ ผู้สมัครสังกัดพรรคมวลชน

ร.ต.ท.เขาวริน ลัทธศักดิ์ศิริ ผู้สมัครอิสระ

โดยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษา 3 ประการคือ

1. เพื่อทราบถึงความถี่และปริมาณพื้นที่ในการเสนอเนื้อหาของหนังสือพิมพ์รายวันเกี่ยวกับผู้สมัครรับเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2533

2. เพื่อทราบถึงทิศทางของเนื้อหาในหนังสือพิมพ์รายวันที่มีต่อผู้สมัครรับเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2533

3. เพื่อทราบถึงความเกี่ยวข้องของหนังสือพิมพ์รายวันกับกลุ่มการเมือง ในการเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับผู้สมัครรับเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2533

การศึกษาทั้งหมดสามารถสรุปได้ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์เนื้อหาของหนังสือพิมพ์ซึ่งเกี่ยวข้องกับกลุ่มการเมือง
อย่างเด่นชัด

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์เนื้อหาของหนังสือพิมพ์ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับกลุ่มการเมือง
อย่างเด่นชัด

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐาน

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์เนื้อหาของหนังสือพิมพ์ซึ่งเกี่ยวข้องกับกลุ่มการเมือง อย่างเด่นชัด

จากการศึกษาหนังสือพิมพ์กลุ่มนี้ ได้แก่ สยามรัฐ บ้านเมือง และเดลินิวส์จำนวน 165 ฉบับ ได้จำนวนเนื้อหาทางการเมืองทั้งสิ้น 328 ชิ้น แยกเป็นข่าว 150 ชิ้น ภาพ 74 ชิ้น และบทความ 104 ชิ้น จำแนกตามชื่อหนังสือพิมพ์ได้ผลการวิเคราะห์ดังนี้

1.1. หนังสือพิมพ์สยามรัฐ

สยามรัฐมีเนื้อหาทางการเมืองทั้งสิ้น 90 ชิ้น แบ่งเป็นข่าว 35 ชิ้น ภาพ 23 ชิ้น และบทความ 32 ชิ้น จากเนื้อหาทั้งหมดพบว่าสยามรัฐเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับผู้สมัครทุกคนรวม 123 ครั้ง โดยเป็นการเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับ พล.ต.จำลอง ศรีเมืองมากที่สุดจำนวน 61 ครั้ง

(ร้อยละ 49.6) รองลงมาได้แก่นายเดโช สนวนานท์จำนวน 17 ครั้ง (ร้อยละ 13.8) และผู้สมัครคนอื่นมีจำนวนความถี่เท่ากันคือ 15 ครั้ง (ร้อยละ 12.2)

ในส่วนของปริมาณพื้นที่พบว่า สยามรัฐเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับผู้สมัครทุกคนมีพื้นที่รวมทั้งสิ้น 2,526.9 คอลัมน์นิ้ว โดยเป็นการเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับ พล.ต.จำลอง ศรีเมืองมากที่สุดคือ 1,653.7 คอลัมน์นิ้ว (ร้อยละ 65.5) ส่วนผู้สมัครคนอื่นนั้นมีปริมาณพื้นที่ต่ำกว่าร้อยละ 10 ทั้งสิ้น โดยที่ ร.ต.ท.เขาวริน ลัทธศักดิ์ศิริ มีปริมาณพื้นที่น้อยที่สุดคือ 189.5 คอลัมน์นิ้ว (ร้อยละ 7.5) จะเห็นว่าสยามรัฐเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับผู้สมัครในปริมาณพื้นที่แตกต่างกัน

สำหรับทิศทางในการเสนอเนื้อหาของสยามรัฐนั้น หากพิจารณาจากจำนวนและร้อยละของการเสนอเนื้อหาในทิศทางต่างๆ พบว่าสยามรัฐเสนอเนื้อหาเชิงบวกแก่ พล.ต.จำลอง ศรีเมืองมากที่สุด 14 ครั้ง (ร้อยละ 26.9) รองลงมาคือนายเดโช สนวนานท์ 11 ครั้ง (ร้อยละ 21.2) และนายนิยม ปุราคำ 10 ครั้ง (ร้อยละ 19.2)

ส่วนเนื้อหาเชิงลบพบว่าเป็นของ พล.ต.จำลอง ศรีเมืองมากที่สุดจำนวน 34 ครั้ง (ร้อยละ 89.4) และไม่พบว่าสยามรัฐเสนอเนื้อหาเชิงลบแก่นายเดโช สนวนานท์ และนายนิยม ปุราคำแต่อย่างใด ฉะนั้น หากดูการเสนอเนื้อหาในทิศทางต่างๆ เกี่ยวกับผู้สมัครแต่ละคนจะสรุปได้ว่าสยามรัฐเสนอเนื้อหาเชิงบวกมากกว่าเชิงอื่นแก่ผู้สมัครทุกคนยกเว้น พล.ต.จำลอง ศรีเมืองที่มีเนื้อหาเชิงลบมากกว่าเชิงอื่น

1.2. หนังสือพิมพ์บ้านเมือง

บ้านเมืองมีเนื้อหาทางการเมืองทั้งสิ้น 121 ชิ้น แบ่งได้เป็นข่าว 75 ชิ้น ภาพ 32 ชิ้น และบทความ 14 ชิ้น จากเนื้อหาทั้งหมดพบว่าบ้านเมืองเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับผู้สมัครทุกคนรวม 169 ครั้ง โดยเป็นการเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับ พล.ต.จำลอง ศรีเมืองมากที่สุดจำนวน 58 ครั้ง (ร้อยละ 34.3) รองลงมาคือ ร.ต.ท.เขาวริน ลัทธศักดิ์ศิริ ซึ่งเป็นผู้สมัครที่เกี่ยวข้องกับบ้าน

เมืองจำนวน 34 ครั้ง (ร้อยละ 18.9) และเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับนายนิยม ปุราค่าน้อยที่สุดจำนวน 24 ครั้ง (ร้อยละ 14.2)

ในส่วนของปริมาณพื้นที่พบว่า บ้านเมืองมีเนื้อหาทางการเมืองทั้งสิ้น 3,098.2 คอลัมน์นิ้ว โดยเป็นการเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับ พล.ต.จำลอง ศรีเมืองมากที่สุดคือ 1,534.0 คอลัมน์นิ้ว (ร้อยละ 49.5) รองลงมาคือ ร.ต.ท.เชาวริน ลัทธศักดิ์ศิริ 495.8 คอลัมน์นิ้ว (ร้อยละ 16.0) และน้อยที่สุดคือนายนิยม ปุราค่า 270.3 คอลัมน์นิ้ว (ร้อยละ 8.8) กล่าวได้ว่าบ้านเมืองเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับผู้สมัครในปริมาณพื้นที่แตกต่างกัน

ส่วนทิศทางในการเสนอเนื้อหาของบ้านเมืองนั้น หากพิจารณาจากจำนวนและร้อยละ ของการเสนอเนื้อหาในทิศทางต่างๆ พบว่าบ้านเมืองเสนอเนื้อหาเชิงบวกมากกว่าเชิงอื่น แก่ผู้สมัครทุกคน ยกเว้น พล.ต.จำลอง ศรีเมือง โดยที่บ้านเมืองเสนอเนื้อหาเชิงบวกแก่นายประวิทย์ รุจิรวงศ์มากที่สุดจำนวน 23 ครั้ง (ร้อยละ 26.7) รองลงมาคือ ร.ต.ท.เชาวริน ลัทธศักดิ์ศิริจำนวน 21 ครั้ง (ร้อยละ 24.4) ส่วนเนื้อหาเชิงลบพบว่าเป็นของ พล.ต.จำลอง ศรีเมืองมากที่สุด 31 ครั้ง (ร้อยละ 93.9) โดยไม่พบเนื้อหาเชิงนี้แก่นายเดโช สวานานนท์และ ร.ต.ท.เชาวริน ลัทธศักดิ์ศิริแต่อย่างใด

1.3. หนังสือพิมพ์เดลิเมล์

เดลิเมล์มีเนื้อหาทางการเมืองทั้งสิ้น 117 ชิ้น แบ่งได้เป็นข่าว 40 ชิ้น ภาพ 19 ชิ้น และบทความ 58 ชิ้น จากการวิเคราะห์เนื้อหาทั้งหมดพบว่า เดลิเมล์เสนอเนื้อหาเกี่ยวกับผู้สมัครทุกคนรวม 150 ครั้ง โดยเป็นการเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับ พล.ต.จำลอง ศรีเมือง มากที่สุดจำนวน 74 ครั้ง (ร้อยละ 49.3) รองลงมาคือนายเดโช สวานานนท์ ซึ่งเป็นผู้สมัครที่เกี่ยวข้องกับเดลิเมล์จำนวน 46 ครั้ง (ร้อยละ 30.7) และน้อยที่สุดคือนายประวิทย์ รุจิรวงศ์ จำนวน 6 ครั้ง (ร้อยละ 4.0)

ในส่วนของปริมาณพื้นที่พบว่าเดลิมีเรอร์มีจำนวนเนื้อหาทางการเมืองทั้งสิ้น 6,571.4 คอลัมน์นิ้ว โดยเป็นการเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับ พล.ต.จำลอง ศรีเมืองมากที่สุด 3,449.3 คอลัมน์นิ้ว (ร้อยละ 52.5) รองลงมาคือนายเดโช สวานานนท์ 2,616.7 คอลัมน์นิ้ว (ร้อยละ 39.8) โดยที่ นายประวิทย์ รุจิรวงศ์มีปริมาณพื้นที่น้อยที่สุดคือ 100.9 คอลัมน์นิ้ว (ร้อยละ 1.5)

ส่วนทิศทางการเสนอเนื้อหาของเดลิมีเรอร์นั้น หากพิจารณาจากจำนวนและ ร้อยละของการเสนอเนื้อหาในทิศทางต่างๆ พบว่าเดลิมีเรอร์เสนอเนื้อหาเชิงบวกมากกว่าเชิงอื่นแก่ผู้สมัครทุกคน ยกเว้น พล.ต.จำลอง ศรีเมือง โดยที่เป็นการเสนอเนื้อหาเชิงบวกแก่นาย เดโช สวานานนท์มากที่สุด 44 ครั้ง (ร้อยละ 59.5) รองลงมาคือ ร.ต.ท.เขาวริน ลัทธศักดิ์ศิริ จำนวน 13 ครั้ง (ร้อยละ 17.6) ส่วนเนื้อหาเชิงลบพบว่าเป็นของ พล.ต.จำลอง ศรีเมืองมากที่สุดจำนวน 67 ครั้ง (ร้อยละ 100.0) โดยไม่มีการเสนอเนื้อหาในเชิงนี้แก่ผู้สมัครคนใดเลย

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์เนื้อหาของหนังสือพิมพ์ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับกลุ่มการเมือง อย่างเด่นชัด

จากการศึกษาหนังสือพิมพ์กลุ่มนี้ ได้แก่ ไทยรัฐ เดลินิวส์ มติชน และแนวหน้า จำนวน 220 ฉบับ ได้จำนวนเนื้อหาทางการเมืองทั้งสิ้น 463 ชิ้น แยกเป็นข่าว 238 ชิ้น ภาพ 107 ชิ้น และบทความ 118 ชิ้น จำแนกตามชื่อหนังสือพิมพ์ได้ผลการวิเคราะห์ดังนี้

2.1. หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ

ไทยรัฐมีเนื้อหาทางการเมืองทั้งสิ้น 118 ชิ้น แบ่งได้เป็นข่าว 65 ชิ้น ภาพ 26 ชิ้น และบทความ 27 ชิ้น จากเนื้อหาทั้งหมดพบว่าไทยรัฐเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับผู้สมัครทุกคนรวม 160 ครั้ง โดยเป็นการเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับ พล.ต.จำลอง ศรีเมืองมากที่สุด 80 ครั้ง (ร้อยละ 50.5) รองลงมาคือนายประวิทย์ รุจิรวงศ์ และ ร.ต.ท.เขาวริน ลัทธศักดิ์ศิริจำนวน 27 ครั้งเท่ากัน (ร้อยละ 16.9) และน้อยที่สุดคือนายนิยม ปุราคำ 6 ครั้ง (ร้อยละ 3.7)

ในส่วนของปริมาณพื้นที่พบว่าไทยรัฐเสนอเนื้อหาทางการเมืองทั้งสิ้น 2,463.3 คอลัมน์นิ้ว โดยเป็นการเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับ พล.ต.จำลอง ศรีเมืองมากที่สุดคือ 1,609.5 คอลัมน์นิ้ว (ร้อยละ 65.3) รองลงมาคือนายประวิทย์ รุจิรวงศ์ 324.5 คอลัมน์นิ้ว (ร้อยละ 13.2) และน้อยที่สุดคือนายนิยม ปุราคำ 52.6 คอลัมน์นิ้ว (ร้อยละ 2.1)

ส่วนทิศทางในการเสนอเนื้อหาของไทยรัฐนั้น หากพิจารณาจากจำนวนและร้อยละของการเสนอเนื้อหาในทิศทางต่างๆ พบว่าไทยรัฐเสนอเนื้อหาเชิงบวกมากกว่าเชิงอื่นแก่ผู้สมัครทุกคน ยกเว้นนายนิยม ปุราคำ ซึ่งมีเนื้อหาเชิงการรายงานข่าวเพียงอย่างเดียว และหากเปรียบเทียบเนื้อหาเชิงบวกจะเห็นว่า ไทยรัฐเสนอเนื้อหาเชิงนี้แก่ พล.ต.จำลอง ศรีเมืองมากที่สุดจำนวน 55 ครั้ง (ร้อยละ 55.6) รองลงมาคือ ร.ต.ท.เชาวริน ลัทธศักดิ์ศิริ 17 ครั้ง (ร้อยละ 17.2) และนายประวิทย์ รุจิรวงศ์ 15 ครั้ง (ร้อยละ 15.2)

2.2. หนังสือพิมพ์เดลินิวส์

เดลินิวส์มีเนื้อหาทางการเมืองทั้งสิ้น 104 ชิ้น แบ่งได้เป็นข่าว 64 ชิ้น ภาพ 22 ชิ้น และบทความ 18 ชิ้น จากเนื้อหาทั้งหมดพบว่าเดลินิวส์เสนอเนื้อหาเกี่ยวกับผู้สมัครทุกคนรวม 150 ครั้ง โดยเป็นการเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับ พล.ต.จำลอง ศรีเมืองมากที่สุดจำนวน 62 ครั้ง (ร้อยละ 41.3) รองลงมาคือนายประวิทย์ รุจิรวงศ์ 28 ครั้ง (ร้อยละ 18.7) และน้อยที่สุดคือนายนิยม ปุราคำจำนวน 19 ครั้ง (ร้อยละ 12.7)

ในส่วนของปริมาณพื้นที่พบว่าเดลินิวส์เสนอเนื้อหาทางการเมืองทั้งสิ้น 2,056.9 คอลัมน์นิ้ว โดยเป็นการเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับ พล.ต.จำลอง ศรีเมืองมากที่สุดเป็นปริมาณพื้นที่ 1,004.7 คอลัมน์นิ้ว (ร้อยละ 48.8) รองลงมาคือนายประวิทย์ รุจิรวงศ์ 366.5 คอลัมน์นิ้ว (ร้อยละ 17.8) และน้อยที่สุดคือ ร.ต.ท.เชาวริน ลัทธศักดิ์ศิริ 203.2 คอลัมน์นิ้ว (ร้อยละ 9.9)

ส่วนทิศทางในการเสนอเนื้อหาของเดลินิวส์นั้น หากพิจารณาจากจำนวนและร้อยละของการเสนอเนื้อหาในทิศทางต่างๆพบว่าเดลินิวส์เสนอเนื้อหาเชิงบวกมากกว่าทัศนะเชิงอื่นแก่ พล.ต.จำลอง ศรีเมือง นายประวิทย์ รุจิรวงศ์ และ ร.ต.ท.เขาวริน ลัทธศักดิ์ศิริ โดยที่เสนอเนื้อหาเชิงบวกแก่ พล.ต.จำลอง ศรีเมืองมากที่สุดจำนวน 30 ครั้ง (ร้อยละ 41.7) รองลงมาคือนายประวิทย์ รุจิรวงศ์จำนวน 15 ครั้ง (ร้อยละ 20.8) ส่วนผู้สมัครคนอื่นคือนายเดโช สวานานนท์และนายนิยม ปุราคำนั้น เดลินิวส์เสนอเนื้อหาเชิงการรายงานข่าวมากกว่าเชิงอื่น

2.3. หนังสือพิมพ์มติชน

มติชนมีเนื้อหาทางการเมืองทั้งสิ้น 177 ชิ้น แบ่งได้เป็นข่าว 74 ชิ้น ภาพ 44 ชิ้น และบทความ 59 ชิ้น จากเนื้อหาทั้งหมดพบว่ามติชนเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับผู้สมัครทุกคนรวม 292 ครั้ง โดยเป็นการเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับ พล.ต.จำลอง ศรีเมืองมากที่สุด 138 ครั้ง (ร้อยละ 47.3) รองลงมาคือนายประวิทย์ รุจิรวงศ์ 46 ครั้ง (ร้อยละ 15.8) และน้อยที่สุดคือนายนิยม ปุราคำ จำนวน 29 ครั้ง (ร้อยละ 9.9)

ในส่วนของปริมาณพื้นที่ พบว่ามติชนเสนอเนื้อหาทางการเมืองทั้งสิ้น 3,786.0 คอลัมน์นิ้ว โดยเป็นการเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับ พล.ต.จำลอง ศรีเมืองมากที่สุด 2,605.7 คอลัมน์นิ้ว (ร้อยละ 68.8) รองลงมาคือนายประวิทย์ รุจิรวงศ์ 384.8 คอลัมน์นิ้ว (ร้อยละ 10.2) และน้อยที่สุดคือนายนิยม ปุราคำ 131.4 คอลัมน์นิ้ว (ร้อยละ 3.5)

ส่วนทิศทางของการเสนอเนื้อหาของมติชนนั้น หากพิจารณาจากจำนวนและร้อยละของการเสนอเนื้อหาในทิศทางต่างๆ พบว่ามติชนเสนอเนื้อหาเชิงการรายงานข่าวมากกว่าเชิงอื่นแก่ผู้สมัครทุกคน ยกเว้น พล.ต.จำลอง ศรีเมือง ซึ่งมีเนื้อหาเชิงบวกมากกว่าเชิงอื่น กล่าวคือมติชนเสนอเนื้อหาเชิงบวกแก่ พล.ต.จำลอง ศรีเมืองมากที่สุดจำนวน 66 ครั้ง (ร้อยละ 55.9)

2.4. หนังสือพิมพ์แนวหน้า

แนวหน้ามีเนื้อหาทางการเมืองทั้งสิ้น 64 ครั้ง แบ่งได้เป็นข่าว 35 ชิ้น ภาพ 15 ชิ้น และบทความ 14 ชิ้น จากเนื้อหาทั้งหมดพบว่าแนวหน้าเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับผู้สมัครทุกคนรวม 97 ครั้ง โดยเป็นการเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับ พล.ต.จำลอง ศรีเมืองมากที่สุดจำนวน 48 ครั้ง (ร้อยละ 49.5) รองลงมาคือนายประวิทย์ รุจิรวงศ์จำนวน 16 ครั้ง (ร้อยละ 16.5) และน้อยที่สุดคือนายนิยม ปุราคำจำนวน 9 ครั้ง (ร้อยละ 9.3)

ในส่วนของปริมาณพื้นที่ พบว่าแนวหน้าเสนอเนื้อหาทางการเมืองทั้งสิ้น 2,060.0 คอลัมน์นิ้ว โดยเป็นการเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับ พล.ต.จำลอง ศรีเมืองมากที่สุด 1,446.1 คอลัมน์นิ้ว (ร้อยละ 70.2) รองลงมาคือนายประวิทย์ รุจิรวงศ์ 192.0 คอลัมน์นิ้ว (ร้อยละ 9.3) และน้อยที่สุดคือนายนิยม ปุราคำ 79.2 คอลัมน์นิ้ว (ร้อยละ 3.8)

ส่วนทิศทางของการเสนอเนื้อหาของแนวหน้านั้น หากพิจารณาจากจำนวนและร้อยละของการเสนอเนื้อหาในทิศทางต่างๆ พบว่าแนวหน้าเสนอเนื้อหาเชิงบวกมากกว่าเชิงอื่นแก่นายเดโช สวานานนท์ และนายประวิทย์ รุจิรวงศ์ และเสนอเนื้อหาเชิงลบมากกว่าเชิงอื่นแก่ พล.ต.จำลอง ศรีเมืองเพียงคนเดียว ขณะที่เสนอเนื้อหาเชิงการรายงานข่าวมากกว่าเชิงอื่นแก่นายนิยม ปุราคำ และ ร.ต.ท.เขาวริน ลัทธศักดิ์ศิริ กล่าวได้ว่าแนวหน้าได้เสนอเนื้อหาในทัศนะที่หลากหลายมาก

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐาน

ผลการทดสอบสมมติฐานในการวิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 หนังสือพิมพ์ซึ่งเกี่ยวข้องกับกลุ่มการเบี่ยงอย่างเด่นชัด เสนอเนื้อหาเกี่ยวกับผู้สมัครที่สังกัดพรรคที่ตนเกี่ยวข้องในความถี่และปริมาณพื้นที่มากกว่าผู้สมัครคนอื่น โดยสยามรัฐเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับ พล.ต.จำลอง ศรีเมือง ในความถี่และปริมาณพื้นที่น้อยกว่าผู้สมัครคนอื่น

1.1. ผลการทดสอบหนังสือพิมพ์สยามรัฐพบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ในการเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับผู้สมัครทั้งในความถี่และปริมาณพื้นที่ โดยพบว่าปริมาณพื้นที่ของ พล.ต.จำลอง ศรีเมืองแตกต่างจาก ร.ต.ท.เขาวริน ลัทธศักดิ์ศิริอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้น เมื่อสยามรัฐเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับ พล.ต.จำลอง ศรีเมือง ในจำนวนความถี่และปริมาณพื้นที่แตกต่างจากผู้สมัครคนอื่น จึงไม่ยอมรับสมมติฐาน

1.2. ผลการทดสอบหนังสือพิมพ์บ้านเมืองพบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ในการเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับผู้สมัครทั้งในความถี่และปริมาณพื้นที่ โดยพบว่าปริมาณพื้นที่ของ พล.ต.จำลอง ศรีเมืองแตกต่างจากนายนิยม ปุราคำ และนายประวิทย์ รุจิรวงศ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้น เมื่อบ้านเมืองไม่ได้เสนอเนื้อหาเกี่ยวกับ ร.ต.ท.เขาวริน ลัทธศักดิ์ศิริในความถี่และปริมาณพื้นที่มากกว่าผู้สมัครคนอื่นอย่างมีนัยสำคัญ จึงไม่ยอมรับสมมติฐานที่ 1

1.3. ผลการทดสอบหนังสือพิมพ์เดลินิวส์พบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ในการเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับผู้สมัครทั้งในความถี่และปริมาณพื้นที่ กล่าวคือในเรื่องความถี่พบว่า เดลินิวส์เสนอเนื้อหาเกี่ยวกับ พล.ต.จำลอง ศรีเมืองมากที่สุด ส่วนปริมาณพื้นที่นั้นพบว่านายเดโช สอนานนท์แตกต่างจากนายประวิทย์ รุจิรวงศ์ และ ร.ต.ท.

เขาวริน ลัทธศักดิ์ศิริอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้น เมื่อเดลิมีเรอร์ไม่ได้เสนอเนื้อหาเกี่ยวกับนายเดโช สวานานนท์ในจำนวนความถี่และปริมาณพื้นที่มากกว่าผู้สมัครคนอื่น จึงไม่ยอมรับสมมติฐานที่ 1

สรุปได้ว่าหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ฉบับซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์ซึ่งเกี่ยวข้องกับกลุ่มการเมืองอย่างเด่นชัด ไม่ได้เสนอเนื้อหาเกี่ยวกับผู้สมัครที่สังกัดพรรคที่ตนเกี่ยวข้องในความถี่และปริมาณพื้นที่มากกว่าผู้สมัครคนอื่น แต่กลับไปเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับ พล.ต.จำลอง ศรีเมืองมากที่สุด จึงเป็นการปฏิเสธสมมติฐานที่กำหนดไว้

สมมติฐานที่ 2 หนังสือพิมพ์ซึ่งเกี่ยวข้องกับกลุ่มการเมืองอย่างเด่นชัด เสนอเนื้อหาเชิงบวกแก่ผู้สมัครที่สังกัดพรรคที่ตนเกี่ยวข้องมากกว่าผู้สมัครคนอื่น โดยสยามรัฐเสนอเนื้อหาเชิงบวกแก่ พล.ต.จำลอง ศรีเมือง น้อยกว่าผู้สมัครคนอื่น

2.1. ผลการทดสอบหนังสือพิมพ์สยามรัฐพบว่า ไม่มีความแตกต่างของเนื้อหาในเชิงบวกระหว่างผู้สมัครคนใด ยกเว้น พล.ต.จำลอง ศรีเมือง ที่มีเนื้อหาเชิงบวกแตกต่างจากผู้สมัครทุกคนในสัดส่วนที่น้อยกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือสยามรัฐเสนอเนื้อหาเชิงบวกแก่ พล.ต.จำลอง ศรีเมือง น้อยกว่าผู้สมัครคนอื่น จึงเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ 2

2.2. ผลการทดสอบหนังสือพิมพ์บ้านเมืองพบว่า ไม่มีความแตกต่างในการเสนอเนื้อหาในทัศนะเชิงบวกระหว่าง ร.ต.ท.เขาวริน ลัทธศักดิ์ศิริกับผู้สมัครคนอื่น นอกเหนือจาก พล.ต.จำลอง ศรีเมือง ซึ่งมีเนื้อหาในทัศนะเชิงบวกแตกต่างจากผู้สมัครทุกคนในสัดส่วนที่น้อยกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ดังนั้น จึงไม่ยอมรับสมมติฐานที่ 2

2.3 ผลการทดสอบหนังสือพิมพ์เดลิเมล์พบว่า มีการเสนอเนื้อหาในทัศนะเชิงบวกแก่นายเดโช สวานานท์มากกว่า พล.ต.จำลอง ศรีเมือง และนายประวิทย์รุจิรวงศ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ดังนั้น จึงเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ 2 บางส่วน

สรุปได้ว่าหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ฉบับซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์ซึ่งเกี่ยวข้องกับกลุ่มการเมืองอย่างเด่นชัด กล่าวคือ บ้านเมืองไม่ได้เสนอเนื้อหาเชิงบวกแก่ผู้สมัครที่สังกัดพรรคที่ตนเกี่ยวข้องกับมากกว่าผู้สมัครคนอื่น ยกเว้น พล.ต.จำลอง ศรีเมืองเพียงคนเดียวเท่านั้น จึงเป็นการปฏิเสธสมมติฐานที่ 2 ส่วนหนังสือพิมพ์เดลิเมล์ยอมรับสมมติฐานที่ 2 บางส่วน เนื่องจากพบความแตกต่างในสัดส่วนที่มากกว่าอย่างมีนัยสำคัญระหว่างนายเดโช สวานานท์ ผู้สมัครที่เดลิเมล์เกี่ยวข้องกับ พล.ต.จำลอง ศรีเมือง และนายประวิทย์ รุจิรวงศ์ ส่วนสยามรัฐนั้นพบว่า ผลที่ได้ยอมรับสมมติฐานที่ 2 เนื่องจากได้เสนอเนื้อหาเชิงบวกแก่ พล.ต.จำลอง ศรีเมือง น้อยกว่าผู้สมัครทุกคนอย่างมีนัยสำคัญ

สมมติฐานที่ 3 หนังสือพิมพ์ซึ่งเกี่ยวข้องกับกลุ่มการเมืองอย่างเด่นชัด เสนอเนื้อหาเชิงลบแก่ผู้สมัครที่สังกัดพรรคที่ตนเกี่ยวข้องกับน้อยกว่าผู้สมัครคนอื่น โดยสยามรัฐเสนอเนื้อหาเชิงลบแก่ พล.ต.จำลอง ศรีเมือง มากกว่าผู้สมัครคนอื่น

3.1. ผลการทดสอบหนังสือพิมพ์สยามรัฐพบว่า มีการเสนอเนื้อหาเชิงลบแก่ พล.ต.จำลอง ศรีเมือง แตกต่างจากผู้สมัครทุกคนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 นอกนั้นไม่พบความแตกต่างระหว่างผู้สมัครคนอื่นเลย กล่าวได้ว่าสยามรัฐมุ่งเสนอเนื้อหาเชิงลบแก่ พล.ต.จำลอง ศรีเมืองมากที่สุด จึงยอมรับสมมติฐานที่ 3

3.2. ผลการทดสอบหนังสือพิมพ์บ้านเมืองพบว่า มีความแตกต่างในระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 กล่าวคือมีการเสนอเนื้อหาเชิงลบแก่ ร.ต.ท.เขาวริน ลัทธศักดิ์ศิริ ในสัดส่วนที่น้อยกว่า พล.ต.จำลอง ศรีเมืองเพียงคนเดียว โดยไม่พบความแตกต่างในระดับ

นัยสำคัญกับผู้สมัครคนอื่น ดังนั้น จึงไม่ยอมรับสมมติฐานที่ 3 เนื่องจากบ้านเมืองไม่ได้เสนอเนื้อหาเชิงลบแก่ ร.ต.ท.เขาวริน ลัทธศักดิ์ศิริ น้อยกว่าผู้สมัครคนอื่น

3.3. ผลการทดสอบหนังสือพิมพ์เดลิมิเรอร์พบว่า มีการเสนอเนื้อหาเชิงลบแก่นายเดโช สวานานนท์แตกต่างจาก พล.ต.จำลอง ศรีเมืองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยไม่พบความแตกต่างจากผู้สมัครคนอื่นแต่อย่างใด เนื่องจากเดลิมิเรอร์ไม่ได้เสนอเนื้อหาในเชิงลบแก่ผู้สมัครคนอื่นเลย กล่าวได้ว่าเดลิมิเรอร์มุ่งเสนอเนื้อหาเชิงลบแก่ พล.ต.จำลอง ศรีเมืองเพียงคนเดียวเท่านั้น ดังนั้น จึงไม่ยอมรับสมมติฐานที่ 3

สรุปได้ว่าหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ฉบับซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์ซึ่งเกี่ยวข้องกับกลุ่มการเมืองอย่างเด่นชัด กล่าวคือ บ้านเมือง และเดลิมิเรอร์ ไม่ได้เสนอเนื้อหาเชิงลบแก่ผู้สมัครที่สังกัดพรรคที่ตนเกี่ยวข้องกับน้อยกว่าผู้สมัครคนอื่น เป็นเพียงแต่มีเนื้อหาดังกล่าวในสัดส่วนน้อยกว่า พล.ต.จำลอง ศรีเมืองเพียงคนเดียวเท่านั้น จึงเป็นการปฏิเสธสมมติฐานที่กำหนดไว้ ส่วนสยามรัฐผลที่ได้ยอมรับสมมติฐาน เนื่องจากได้เสนอเนื้อหาเชิงลบแก่ พล.ต.จำลอง ศรีเมือง มากกว่าผู้สมัครทุกคน

สมมติฐานที่ 4 หนังสือพิมพ์ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับกลุ่มการเมืองอย่างเด่นชัดเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับผู้สมัครในความถี่และปริมาณพื้นที่ไม่แตกต่างกัน

4.1. ผลการทดสอบหนังสือพิมพ์ไทยรัฐพบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ในการเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับผู้สมัครทั้งในความถี่และปริมาณพื้นที่ โดยพบว่ามีการเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับ พล.ต.จำลอง ศรีเมืองในปริมาณพื้นที่ที่แตกต่างจากนายนิยม ปุระคำ และ ร.ต.ท.เขาวริน ลัทธศักดิ์ศิริอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ดังนั้น จึงไม่ยอมรับสมมติฐานที่ 4

4.2. ผลการทดสอบหนังสือพิมพ์เดลินิวส์พบว่า มีการเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับผู้สมัคร ในความถี่ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แต่ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญในเรื่องปริมาณพื้นที่ ดังนั้น จึงยอมรับสมมติฐานที่ 4 บางส่วน

4.3. ผลการทดสอบหนังสือพิมพ์มติชนพบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ในการเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับผู้สมัครทั้งในความถี่และปริมาณพื้นที่ โดยพบว่ามติชนเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับ พล.ต.จำลอง ศรีเมืองในปริมาณพื้นที่แตกต่างจากผู้สมัครทุกคนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้น จึงไม่ยอมรับสมมติฐานที่ 4

4.4. ผลการทดสอบหนังสือพิมพ์แนวหน้าพบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ในการเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับผู้สมัครในความถี่และปริมาณพื้นที่ โดยพบว่าแนวหน้าเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับ พล.ต.จำลอง ศรีเมืองในปริมาณพื้นที่แตกต่างจากนายนิยม ปุระคำ และนายประวิทย์ รุจิรวงศ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้น จึงไม่ยอมรับสมมติฐานที่ 4

สรุปได้ว่าหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับกลุ่มการเมือง อย่างเด่นชัดต่างเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับผู้สมัครในความถี่และปริมาณพื้นที่ที่แตกต่างกัน จึงเป็นการปฏิเสธสมมติฐานที่กำหนดไว้

สมมติฐานที่ 5 หนังสือพิมพ์ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับกลุ่มการเมืองอย่างเด่นชัด เสนอเนื้อหาเกี่ยวกับผู้สมัครในเชิงการรายงานข่าวมากกว่าเชิงบวกและมากกว่าเชิงลบ

5.1. ผลการทดสอบหนังสือพิมพ์ไทยรัฐพบว่า มีการเสนอเนื้อหาเชิงการรายงานข่าวมากกว่าเชิงบวกและมากกว่าเชิงลบแก่ผู้สมัครเพียงคนเดียวเท่านั้น คือนายนิยม ปุระคำ ซึ่งมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนผู้สมัครคนอื่นนั้นพบว่า ไทยรัฐเสนอเนื้อหาเชิง

บวกแก่ พล.ต.จำลอง ศรีเมือง และ ร.ต.ท.เขาวริน ลัทธศักดิ์ศิริมากกว่าเนื้อหาเชิงการรายงานข่าวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 0.05 ตามลำดับ ดังนั้น จึงไม่ยอมรับสมมติฐานที่ 5

5.2. ผลการทดสอบหนังสือพิมพ์เดลินิวส์พบว่าใน พล.ต.จำลอง ศรีเมืองมีเนื้อหาเชิงการรายงานข่าวในสัดส่วนที่น้อยกว่าเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 รวมทั้งมีเนื้อหาเชิงลบในสัดส่วนที่มากกว่าเนื้อหาเชิงการรายงานข่าวด้วย ส่วนผู้สมัครคนอื่นนั้นไม่พบว่ามี ความแตกต่างกันระหว่างเนื้อหาเชิงการรายงานข่าวกับเชิงบวก แต่มีความแตกต่างกันระหว่างเนื้อหาเชิงการรายงานข่าวซึ่งมีสัดส่วนมากกว่าเนื้อหาเชิงลบอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 และ 0.01 ดังนั้น จึงไม่ยอมรับสมมติฐานที่ 5

5.3. ผลการทดสอบหนังสือพิมพ์มติชนพบว่า มีการเสนอเนื้อหาเชิงการรายงานข่าวมากกว่าเชิงบวกและมากกว่าเชิงลบในระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 แก่ผู้สมัคร 2 คน คือนายนิยม ปุระคำ และ ร.ต.ท.เขาวริน ลัทธศักดิ์ศิริ ส่วนผู้สมัครคนอื่น เช่น พล.ต.จำลอง ศรีเมือง พบว่ามีสัดส่วนเนื้อหาเชิงบวกมากกว่าเนื้อหาเชิงการรายงานข่าวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ดังนั้น จึงไม่ยอมรับสมมติฐานที่ 5

5.4. ผลการทดสอบหนังสือพิมพ์แนวหน้าพบว่า มีการเสนอเนื้อหาเชิงการรายงานข่าวมากกว่าเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 และ 0.05 แก่นายนิยม ปุระคำ และ ร.ต.ท.เขาวริน ลัทธศักดิ์ศิริ ตามลำดับ แต่ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญของเนื้อหาเชิงการรายงานข่าวกับเชิงลบในส่วนของผู้สมัครทั้งสองคนแต่อย่างใด และสำหรับ พล.ต.จำลอง ศรีเมืองนั้นพบว่า แนวหน้าเสนอเนื้อหาเชิงการรายงานข่าวในสัดส่วนที่น้อยกว่าเชิงบวกและเชิงลบอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 ดังนั้น จึงไม่ยอมรับสมมติฐานที่ 5

สรุปได้ว่าหนังสือพิมพ์ทั้ง 4 ฉบับซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับกลุ่มการเมืองอย่างเด่นชัด ต่างไม่ได้เสนอเนื้อหาเชิงการรายงานข่าวมากกว่าเชิงบวกและมากกว่าเชิงลบแก่ผู้สมัครทุกคน จึงเป็นการปฏิเสธสมมติฐานที่กำหนดไว้

การอภิปรายผล

จากการทดสอบสมมติฐานทั้ง 5 ข้อพบว่า

1. หนังสือพิมพ์ซึ่งเกี่ยวข้องกับกลุ่มการเมืองอย่างเด่นชัด ได้แก่ บ้านเมือง และ เดลิมีเรอร์ ไม่ได้เสนอเนื้อหาเกี่ยวกับผู้สมัครที่สังกัดพรรคที่ตนเกี่ยวข้องในความถี่และปริมาณพื้นที่มากกว่าผู้สมัครคนอื่น ส่วนสยามรัฐได้เสนอเนื้อหาเกี่ยวกับ พล.ต.จำลอง ศรีเมือง ในความถี่และปริมาณพื้นที่มากกว่าผู้สมัครคนอื่น

2. หนังสือพิมพ์ซึ่งเกี่ยวข้องกับกลุ่มการเมืองอย่างเด่นชัด ได้แก่ บ้านเมือง และ เดลิมีเรอร์ไม่ได้เสนอเนื้อหาเชิงบวกแก่ผู้สมัครที่สังกัดพรรคที่ตนเกี่ยวข้องมากกว่าผู้สมัครคนอื่น ส่วนสยามรัฐได้เสนอเนื้อหาเชิงบวกแก่ พล.ต.จำลอง ศรีเมือง น้อยกว่าผู้สมัครคนอื่น

3. หนังสือพิมพ์ซึ่งเกี่ยวข้องกับกลุ่มการเมืองอย่างเด่นชัด ไม่ได้เสนอเนื้อหาเชิงลบแก่ผู้สมัครที่สังกัดพรรคที่ตนเกี่ยวข้องน้อยกว่าผู้สมัครคนอื่นส่วนสยามรัฐได้เสนอเนื้อหาเชิงลบแก่ พล.ต.จำลอง ศรีเมือง มากกว่าผู้สมัครคนอื่น

4. หนังสือพิมพ์ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับกลุ่มการเมืองอย่างเด่นชัด เสนอเนื้อหาเกี่ยวกับผู้สมัครในความถี่และปริมาณพื้นที่แตกต่างกัน

5. หนังสือพิมพ์ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับกลุ่มการเมืองอย่างเด่นชัด ไม่ได้เสนอเนื้อหาเกี่ยวกับผู้สมัครในเชิงการรายงานข่าวมากกว่าเชิงบวกและมากกว่าเชิงลบ

ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะอิทธิพลหรือปัจจัยภายนอกทำให้เกิดผลกระทบต่อ การเสนอเนื้อหาของหนังสือพิมพ์ทั้ง 2 กลุ่ม กล่าวคือ การที่พรรคการเมืองที่เกี่ยวข้องกับหนังสือพิมพ์ไม่ได้ส่งผู้สมัครเข้ารับเลือกตั้งในครั้ง นี้ เช่น หนังสือพิมพ์สยามรัฐ หรือการที่นักการเมือง

ที่เป็นสมาชิกพรรคการเมืองหนึ่งต้องลงสมัครในนามผู้สมัครอิสระ ได้แก่ ร.ต.ท.เขาวริน ลัทธศักดิ์ศิริ สมาชิกพรรคชาติไทยที่ลงสมัครในนามผู้สมัครอิสระ ทำให้ความเกี่ยวข้องกับหนังสือพิมพ์บ้านเมืองมีลักษณะเบี่ยงเบนไป ประกอบกับเหตุการณ์แวดล้อมที่เกิดขึ้นในช่วงระยะเวลาดังกล่าว ทำให้การเสนอเนื้อหาของหนังสือพิมพ์มีลักษณะไหลไปตามเหตุการณ์และทิศทางที่เกิดขึ้นและเป็นอยู่ขณะนั้น

อย่างไรก็ตาม ผลการวิเคราะห์เนื้อหาทางการเมืองที่ปรากฏในการเลือกตั้งนี้ ทำให้เห็นบทบาทที่ชัดเจนของหนังสือพิมพ์ประการหนึ่งคือ การสร้าง "สถานภาพแก่บุคคล" เพื่อให้ผู้อ่านมีความคิดความเชื่อและกระทำการสิ่งใดสิ่งหนึ่งตามข้อเขียนที่ได้นำเสนอ ซึ่งตรงกับที่นั่นทวัน สุชาติ (2520) เรียกว่า "นำผู้อ่าน" ฉะนั้น การศึกษาวิจัยครั้งนี้จึงได้ข้อสรุปของการเสนอเนื้อหาทางการเมืองสอดคล้องกับที่ Gerbner (1964) ได้พบว่า ผู้รายงานข่าวที่มีอุดมคติทางการเมืองต่างกัน ย่อมเขียนข่าวข้อมูลเดียวกันออกมาต่างกัน ดังนั้น การจะอภิปรายผลการศึกษานี้ได้ จำเป็นต้องพุ่งเล็งไปยังปัจจัยหรืออิทธิพลภายนอกที่ส่งผลให้หนังสือพิมพ์เสนอเนื้อหาแตกต่างกัน และเกิดผลที่ไม่เป็นไปตามที่ผู้วิจัยคาดไว้

หนังสือพิมพ์ซึ่งเกี่ยวข้องกับกลุ่มการเมืองอย่างเด่นชัด

การทดสอบสมมติฐานของหนังสือพิมพ์กลุ่มนี้ ได้แก่ สยามรัฐ บ้านเมืองและเดลิเมล์เรอร์ ซึ่งไม่เป็นไปตามที่ผู้วิจัยคาดไว้นั้น ทั้งนี้เนื่องจากมีการเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับ พล.ต.จำลอง ศรีเมืองในปริมาณที่มากกว่า ซึ่งสาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะในการเลือกตั้งครั้งนี้ ผู้สมัครที่สำคัญที่เป็นที่จับตามองอย่างกว้างขวางคือ พล.ต.จำลอง ศรีเมือง อดีตผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ซึ่งเด่นดังมาตลอดนับแต่ชนะการเลือกตั้งเป็นผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครในสมัยแรกเมื่อปี พ.ศ. 2532 ฉะนั้น เมื่อลงสมัครรับเลือกตั้งอีกสมัยหนึ่ง จึงเป็นคู่แข่งทางการเมืองคนสำคัญสำหรับผู้สมัครทุกคน ดังนั้น การเสนอเนื้อหาของหนังสือพิมพ์ในกลุ่มนี้ จึงพุ่งเป้าไปที่ พล.ต.จำลอง ศรีเมือง เป็นสำคัญ ทำให้การทดสอบสมมติฐานที่ 1 ไม่เป็นไปตามที่ผู้วิจัยกำหนดไว้

แต่หากพิจารณาทิศทางในการเสนอเนื้อหาแล้วจะพบว่าหนังสือพิมพ์ในกลุ่มนี้ ทุกฉบับต่างเสนอเนื้อหาในทัศนะเชิงลบแก่ พล.ต.จำลอง ศรีเมืองเพียงคนเดียว โดยไม่พบความแตกต่างระหว่างผู้สมัครคนอื่น ทำให้การทดสอบสมมติฐานที่ 3 ในกรณีของบ้านเมืองและเดลิมีเรอร์ไม่เป็นไปตามที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ ยกเว้นกรณีสยามรัฐซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานเนื่องจากมีกระแสชี้มาจากผู้บริหารที่ยังมีอิทธิพลทางแนวความคิดการเมืองต่อสยามรัฐ

ในกรณีหนังสือพิมพ์สยามรัฐ ซึ่งผลการทดสอบสมมติฐานที่ 2 และ 3 มีประเด็นซึ่งสอดคล้องตรงกันกับข้อสังเกตที่เกี่ยวกับองค์กร ผู้กำหนดนโยบาย ซึ่งสวนิต ยมาภัย และระวีวรรณ ประกอบผล (2528) ได้ชี้ว่าเป็นปัจจัยหนึ่งที่สามารถกำหนดทิศทางข่าวสารได้ กล่าวคือ การที่ ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช ซึ่งเป็นผู้ก่อตั้งหนังสือพิมพ์สยามรัฐและเป็นบุคคลที่มีบทบาทชี้แนะนโยบายของหนังสือพิมพ์มาโดยตลอด ได้แสดงทัศนะว่าการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครครั้งนี้ ตนจะไม่เลือก พล.ต.จำลอง ศรีเมือง ฉะนั้น การที่สยามรัฐ เสนอเนื้อหาเกี่ยวกับ พล.ต.จำลอง ศรีเมือง ในความถี่และปริมาณพื้นที่มากกว่าผู้สมัครคนอื่นนั้น เป็นการเสนอเนื้อหาเชิงลบมากที่สุด จึงเท่ากับว่าสยามรัฐไม่สนับสนุน พล.ต.จำลอง ศรีเมือง ตามความคิดชี้แนะของ ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช สอดคล้องกับงานวิจัยของศราวดี หวังสมุทร (2535) ที่พบว่านักการเมืองชอบใช้อำนาจในการควบคุมการบริหารและการดำเนินงานของ อ.ส.ม.ท. โดยเฉพาะในด้านการเสนอข่าว โดยที่ลักษณะหรือวิธีการใช้อำนาจนั้น มีทั้งการใช้อำนาจสั่งการตามระบบและนอกระบบ ดังนั้น ในกรณีของสยามรัฐจึงเป็นการเสนอเนื้อหาทั้งในรูปของข่าวและบทความที่โจมตี พล.ต.จำลอง ศรีเมือง ในทิศทางเดียวกับที่ ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช ได้แสดงทัศนะไว้ จึงอาจถือว่าเป็นการสั่งการนอกระบบได้เช่นกัน

สำหรับหนังสือพิมพ์บ้านเมือง ผลการทดสอบซึ่งปฏิเสธสมมติฐานทั้ง 3 ข้อ กล่าวคือ บ้านเมืองไม่ได้เสนอเนื้อหาเกี่ยวกับ ร.ต.ท.เขาวริน ลัทธศักดิ์ศิริ ในความถี่และปริมาณพื้นที่มากกว่าผู้สมัครคนอื่น หรือการที่ไม่เสนอเนื้อหาเชิงบวกมากกว่าผู้สมัครคนอื่น อีกทั้งมิได้เสนอเนื้อหาเชิงลบน้อยกว่าผู้สมัครคนอื่นนั้น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการลงสมัครรับเลือกตั้งนี้ ร.ต.ท.เขาวริน ลัทธศักดิ์ศิริ ลงสมัครในนามผู้สมัครอิสระ โดยได้ลาออกจากตำแหน่งเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ซึ่งขณะนั้น พล.ต.อ.ประमाण อติเรกสาร ดำรง

ตำแหน่งดังกล่าว และมีกรณีขัดแย้งหลายเรื่องระหว่างกระทรวงมหาดไทยกับกรุงเทพมหานคร ซึ่งมี พล.ต.จำลอง ศรีเมือง ดำรงตำแหน่งเป็นผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครขณะนั้น กรณีขัดแย้งต่างๆ ได้แก่ การประมูลการก่อสร้างโรงงานกำจัดขยะ การชะลอคำสั่งแต่งตั้งปลัดกรุงเทพมหานคร เรื่องราวเหล่านี้ได้รับความสนใจจากสื่อมวลชนมาตลอด

เมื่อ พล.ต.จำลอง ศรีเมือง ประกาศลงสมัครรับเลือกตั้งอีกครั้งหนึ่ง การลงสมัครของ ร.ต.ท.เขาวริน ลัทธศักดิ์ศิริ จึงเป็นที่ทราบกันดีว่าเพื่อต้องการตัดคะแนนนิยมบางส่วนจาก พล.ต.จำลอง ศรีเมือง ไม่ให้เข้ามาเป็นผู้ว่ากรุงเทพมหานครอีกสมัยหนึ่งนั่นเอง และเพื่อไม่ให้กระทบต่อภาพพจน์ของพรรคชาติไทยซึ่งเป็นแกนนำรัฐบาลขณะนั้น ประกอบกับเพื่อป้องกันข้อครหาในความสัมพันธ์ใกล้ชิดในฐานะอดีตผู้บังคับบัญชาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยซึ่งดูแลการเลือกตั้งโดยตรง ร.ต.ท.เขาวริน ลัทธศักดิ์ศิริจึงต้องลงสมัครในนามผู้สมัครอิสระ โดยที่ยังได้รับความช่วยเหลือต่างๆ จากพรรคชาติไทยอย่างเปิดเผย

อย่างไรก็ตามมีข้อน่าสังเกตว่าการที่หนังสือพิมพ์บ้านเมืองไม่ได้เสนอเนื้อหาในควมตีปริมาณพื้นที่และทัศนะในเชิงบวกแก่ ร.ต.ท.เขาวริน ลัทธศักดิ์ศิริมากที่สุดนั้น เป็นเพราะในช่วงเวลาดังกล่าว พรรคชาติไทยถูกจับตามองและถูกวิพากษ์วิจารณ์มาโดยตลอด โดยเฉพาะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยที่ถูกเพ่งเล็งว่ามุ่งทำลายและกลั่นแกล้ง พล.ต.จำลอง ศรีเมือง ซึ่งเห็นได้ชัดจากกรณีการแต่งตั้งนายธำรง พัฒนรัฐ ให้ดำรงตำแหน่งปลัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งกรณีนี้ก่อให้เกิดข้อถกเถียงเรื่องความไม่ชอบมาพากลเนื่องจากเป็นที่ทราบกันดีว่า นายธำรง พัฒนรัฐ ไม่ถูกกับ พล.ต.จำลอง ศรีเมือง แต่ขณะเดียวกับที่มีความสัมพันธ์ที่ดีกับ พล.ต.อ.ประมาณ อติเรกสาร เหตุนี้จึงถูกจับตามองจากสื่อมวลชนด้วยกันว่าเป็นการกลั่นแกล้งของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยที่ไม่ต้องการให้ พล.ต.จำลอง ศรีเมือง ได้รับเลือกตั้งกลับมาเป็นผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครอีกครั้ง

ถึงกระนั้นก็ตาม หนังสือพิมพ์บ้านเมืองก็ยังเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับ ร.ต.ท.เขาวริน ลัทธศักดิ์ศิริ ในความดี และปริมาณพื้นที่รองลงมาจาก พล.ต.จำลอง ศรีเมือง โดยที่เนื้อหาเกี่ยวกับ พล.ต.จำลอง ศรีเมืองนั้น เป็นเนื้อหาเชิงลบมากที่สุด ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่าหากไม่มี

พล.ต.จำลอง ศรีเมืองแล้ว หนังสือพิมพ์บ้านเมืองก็ได้เสนอเนื้อหาเกี่ยวกับ ร.ต.ท. เขาวริน ลัทธศักดิ์ศิริ ในความดีและปริมาณพื้นที่มากกว่าผู้สมัครคนอื่น

สำหรับหนังสือพิมพ์เดลิเมล์จะเห็นว่า แม้มีการเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับ พล.ต.จำลอง ศรีเมืองในความดีและปริมาณพื้นที่มากกว่าผู้สมัครคนอื่น จนทำให้การทดสอบสมมติฐานไม่เป็นไปตามที่ผู้วิจัยคาดไว้นั้น เป็นเพราะเหตุผลที่ได้กล่าวไว้แล้วคือ พล.ต.จำลอง ศรีเมืองเป็นผู้สมัครคนสำคัญและเป็นคู่แข่งที่ต้องจับคู่เดียวกันในการเลือกตั้งครั้งนี้ จึงทำให้การเสนอเนื้อหาที่มีความแตกต่างจากผู้สมัครคนอื่น แต่เมื่อพิจารณาทิศทางของเนื้อหาที่ปรากฏก็จะทราบได้ชัดเจนว่า เดลิเมล์เสนอเนื้อหามุ่งโจมตี พล.ต.จำลอง ศรีเมืองแต่เพียงผู้เดียว ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 3 จึงพบว่าเดลิเมล์เสนอเนื้อหาเชิงลบแก่ พล.ต.จำลอง ศรีเมืองแตกต่างจากผู้สมัครทุกคนอย่างมีนัยสำคัญ ในขณะที่การเสนอเนื้อหาเชิงบวกนั้นเดลิเมล์ได้เสนอเนื้อหาเชิงนี้แก่นายเดโช สวานานนท์แตกต่างจาก พล.ต.จำลอง ศรีเมือง ซึ่งเป็นคู่แข่งคนสำคัญ และแตกต่างจากนายประวิทย์ รุจิรวงศ์อย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้น ผลการ ทดสอบในประเด็นนี้จึงยอมรับสมมติฐานที่ 2 บางส่วน จึงกล่าวได้ว่าหากไม่มี พล.ต.จำลอง ศรีเมือง เดลิเมล์ย่อมเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับนายเดโช สวานานนท์ในความดีและปริมาณพื้นที่มากกว่าผู้สมัครคนอื่น

หนังสือพิมพ์ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับกลุ่มการเมืองอย่างเด่นชัด

การที่ผลการทดสอบสมมติฐานของหนังสือพิมพ์กลุ่มนี้ ได้แก่ ไทยรัฐ เดลินิวส์ วิทยชน และแนวหน้า ไม่เป็นไปตามที่ผู้วิจัยกำหนด กล่าวคือมีการเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับผู้สมัครในความดีและปริมาณพื้นที่แตกต่างกัน จึงชี้ให้เห็นชัดเจนว่าหนังสือพิมพ์ซึ่งเป็นสื่อมวลชนแขนงหนึ่งย่อมทำหน้าที่สื่อข่าวสารในสังคม หรือเป็นสื่อกลางในการเสนอข้อโต้แย้งเกี่ยวกับปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม เช่นที่ Schramm (1957) ได้กล่าวไว้ ในกรณีนี้และในช่วงระยะเวลาของการเลือกตั้งนี้มีข้อโต้แย้งหรือกรณีขัดแย้งที่เกี่ยวข้องกับ พล.ต.จำลอง ศรีเมืองหลายเรื่อง เช่น กรณีขัดแย้งกับ พล.ต.อ.ประมาท อติเรกสาร กรณีมีความสัมพันธ์

กับสันตติอโตก ซึ่งเป็นสาเหตุให้เกิดการต่อต้านและโจมตีจากบุคคลหลายกลุ่ม กรณีต่างๆ เหล่านี้เป็นที่สนใจทั่วไป จึงมีการรายงานข่าวอย่างใกล้ชิดต่อเนื่อง ทำให้ผลการเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับผู้สมัครมีความแตกต่างกันทั้งในเรื่องความถี่และปริมาณพื้นที่ ส่งผลให้การทดสอบสมมติฐานที่ 1 ไม่เป็นไปตามที่ผู้วิจัยคาดไว้

ในส่วนของการเสนอเนื้อหาเชิงการรายงานข่าว ซึ่งผู้วิจัยคาดว่าหนังสือพิมพ์กลุ่มนี้จะเสนอเนื้อหาเชิงการรายงานข่าวมากกว่าเชิงบวกและมากกว่าเชิงลบนั้น ผลการทดสอบไม่เป็นไปตามที่ผู้วิจัยคาดไว้ เนื่องจากพบว่าหนังสือพิมพ์กลุ่มนี้ต่างเสนอเนื้อหาเชิงบวกแก่ พล.ต.จำลอง ศรีเมือง มากกว่าเนื้อหาเชิงการรายงานข่าว จึงแสดงให้เห็นได้ชัดเจนว่าหนังสือพิมพ์ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับกลุ่มการเมืองอย่างเด่นชัดนี้ ได้เสนอเนื้อหาที่แสดงความคิดเห็นของตนเองโดยให้การสนับสนุนผู้สมัครคนใดคนหนึ่งอย่างเด่นชัด ซึ่งนับได้อย่างหนึ่งว่าเป็นการชี้้นำให้เกิดประชามติทางการเมือง

นอกจากนี้ มีข้อน่าสังเกตประการหนึ่งคือ หนังสือพิมพ์กลุ่มนี้ต่างเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับนายนิยม ปุระคำในความถี่และปริมาณพื้นที่น้อยที่สุด รวมทั้งมีเนื้อหาเชิงการรายงานข่าวมากกว่าเชิงอื่น ที่เป็นเช่นนี้น่าจะเป็นเพราะหนังสือพิมพ์กลุ่มนี้ไม่ให้ความสนใจในการเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับนายนิยม ปุระคำ โดยเฉพาะหนังสือพิมพ์ไทยรัฐเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับนายนิยม ปุระค่าน้อยกว่าฉบับอื่นๆ เป็นเพราะในช่วงเหตุการณ์ดังกล่าวมีกรณีขัดแย้งซึ่งทราบกันทั่วไปว่า เนื่องจาก ร.ต.อ.เฉลิม อยู่บำรุง หัวหน้าพรรคมวลชน ซึ่งขณะนั้นดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี นำตำรวจเข้าจับกุมการเปิดเกินเวลาของสถานบันเทิงชื่อ The Palace ซึ่งเป็นกิจการหนึ่งของผู้บริหารไทยรัฐ กรณีนี้จึงอาจเป็นสาเหตุให้ไทยรัฐเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับนายนิยม ปุระค่าน้อยที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับการสัมภาษณ์ นายนิยม ปุระคำของ ภคกุล ศิริพยัคฆ์ (2536) ที่กล่าวว่าหนังสือพิมพ์บางฉบับไม่ให้ความสำคัญกับพรรคมวลชน ทั้งนี้โดยมีการเอาความรู้สึกส่วนตัวเข้ามาเกี่ยวข้อง จึงอาจกล่าวได้ว่าไทยรัฐมีอิทธิพลในการเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับนายนิยม ปุระคำ

จึงสรุปได้ว่า การเสนอเนื้อหาของหนังสือพิมพ์ทุกเล่มนี้มีความแตกต่างหลากหลายกันไปตามความเชื่อความสนใจของผู้รายงานข่าว ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ White(1950) ที่พบว่า คนเรามักจะรับรู้ความถูกต้องของสิ่งที่เกิดขึ้นเฉพาะที่ตรงกับความเชื่อของเรา ดังนั้นเมื่อผู้รายงานข่าวมีความเชื่อและมีความสนใจพิเศษเฉพาะตัวในเรื่องเกี่ยวกับพรรคการเมืองที่ตนสนใจอยู่ ความแตกต่างในทางอุดมคติทางการเมืองนี้ทำให้แต่ละคนเขียนข่าวข้อมูลเดียวกันออกมาต่างกัน เช่นเดียวกับการค้นพบของ Gerbner (1964) เราจึงไม่อาจคาดหวังได้ว่าหนังสือพิมพ์ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับกลุ่มการเมืองอย่างเด่นชัด จะเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับผู้สมัครใน ความดีและปริมาณพื้นที่เท่าเทียมกัน หรือมีเนื้อหาในทัศนะเชิงการรายงานข่าวมากกว่าเชิง บวกและมากกว่าเชิงลบ

อย่างไรก็ตาม การวิจัยครั้งนี้ย่อมยืนยันให้เห็นถึงบทบาทของหนังสือพิมพ์ว่า เป็นสื่อที่มีอิทธิพลในการกำหนดวาระข่าวสารที่น่าสนใจให้สาธารณชน หนังสือพิมพ์สามารถแสดง ความเป็นผู้นำทางความคิดเห็น ดังนั้น จึงเกิดการสร้างหนังสือพิมพ์ของกลุ่มต่างๆ เกิด หนังสือพิมพ์ที่สังกัดพรรคการเมือง เพื่อใช้สื่อเนื้อหาให้เป็นไปตามมุ่งหวังของแต่ละกลุ่ม การ ศึกษาเพื่อตรวจสอบถึงความเกี่ยวข้องระหว่างหนังสือพิมพ์กับกลุ่มการเมือง จึงเป็นเรื่องที่ต้อง ติดตามให้ทราบและรู้ทันความสัมพันธ์ขององค์กรทางการเมืองกับองค์กรสื่อมวลชน เพื่อการ รับรู้ข้อมูลที่ถูกต้องและจริงแท้ อันจะเป็นประโยชน์ในการตัดสินใจเกี่ยวกับกิจกรรมทางการเมืองต่อไป

ข้อเสนอแนะ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นเพียงเสี้ยวหนึ่งของความพยายามที่จะอธิบายปรากฏการณ์ความ เกี่ยวข้องสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มการเมืองกับหนังสือพิมพ์ ซึ่งมีอิทธิพลต่อกันและมีผลต่อการ เสนอเนื้อหาให้เบี่ยงเบนไปจากหลักการทฤษฎีสื่อสารมวลชน กล่าวคือหนังสือพิมพ์อาจเป็น เครื่องมือชนิดหนึ่งของกลุ่มการเมือง ทำหน้าที่เป็นกระบอกเสียงเพื่อประโยชน์แก่กลุ่มของตน และการที่หนังสือพิมพ์จะยินยอมเป็นเครื่องมือของฝ่ายหนึ่งกลุ่มใดโดยอ้อมไม่ใช่เรื่องแปลกหากมี

การประกาศให้ผู้อ่านได้ทราบอย่างชัดเจน แต่ปรากฏการณ์ที่เป็นอยู่นั้น กลับมีการปฏิเสธไม่ยอมรับอย่างเปิดเผย ปลอ่ยให้ผู้อ่านประจักษ์เองจากเนื้อหา ซึ่งนับเป็นจุดอันตรายอย่างหนึ่ง เนื่องจากพฤติกรรมการรับข่าวสารทางการเมืองจากหนังสือพิมพ์ เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความรู้ความเข้าใจเรื่องการเมืองแบบประชาธิปไตยมากที่สุด ดังที่เจตนาศักดิ์ แสงสิงแก้ว (2523) ได้ทำการวิจัยไว้ ดังนั้น ความละเอียดลึกซึ้งและความชัดเจนถูกต้องของการวิจัยครั้งนี้ อาจไม่เพียงพอในการยืนยันความเป็นจริงข้อนี้ได้ จึงควรที่จะได้มีการศึกษาหรือวิจัยในเรื่องบทบาทของหนังสือพิมพ์กับการเสนอเนื้อหาทางการเมืองให้กว้างขวางลึกซึ้งยิ่งขึ้น โดยเฉพาะในประเด็นความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มการเมืองกับหนังสือพิมพ์ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ

ทั้งนี้ เพื่อตรวจสอบบทบาทหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ในประเทศไทยว่า เป็นสื่อกลางที่รายงานเหตุการณ์ข่าวสารเพื่อผู้อ่านตามหลักการทฤษฎีสื่อสารมวลชน หรือเป็นสื่อกลางที่รายงานข่าวสารเพื่อกลุ่มการเมืองที่ตนสังกัด